

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ДАЙДЖЕСТ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ СПІЛКИ З ПРАВ ЛЮДИНИ, ВИПУСК № 5 (2), ПРОГРАМА «ПРАВА ЛЮДИНИ В ДІЇ»

Лютий 2015

ЗМІСТ

Реалізовані заходи:	2
Моніторинг та адвокатування прав людини	2
Стратегічний судовий захист	5
Безкоштовна правова допомога	8
Навчання в сфері захисту та просування прав людини	8
Заплановані заходи	9
Головні події в сфері прав людини	11

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Реалізовані заходи:

Моніторинг та адвокатування прав людини

Адвокаційні кампанії УГСПЛ

Правозахисники закликають не боротися з корупцією за рахунок порушення прав людини

2 лютого 2015 року Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) [звернулася до Верховної Ради з закликом](#) виключити положення, які несуть в собі ризики системних порушень прав людини, з законопроекту 1660-д від 30.01.2015 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро та Національного агентства з питань запобігання корупції.

Зміни до антикорупційного законодавства та загрози правам людини, пов'язані з мобілізацією

10 лютого 2015 року – відбулася прес-конференція на теми «Зміни до антикорупційного законодавства» та «[Загрози правам людини, пов'язані з мобілізацією](#)».

Пропонуємо до вашої уваги [цікаве відео](#), де виконавчий директор УГСПЛ Аркадій Буценко та секретар конкурсної комісії з обрання директора Національного Антикорупційного бюро, директор Харківської правозахисної групи Євген Захаров розповідають про довідки для виїзду за кордон, національне антикорупційне бюро та арешт українського журналіста Руслана Коцаби.

Захід проводився за підтримки [Агентства США з міжнародного розвитку](#) (USAID).

Участь у Комітетських слуханнях

18 лютого 2015 року представники УГСПЛ взяли участь в парламентських слуханнях Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин, де представили розроблені за їх участю [законопроекти](#):

- проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб;
- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (щодо компенсації вартості пошкодженого майна).

За результатами слухань з метою підвищення ефективності законодавчого та інституційного впливу держави на процес допомоги внутрішньо переміщеним особам та громадянам України, які проживають в Автономній Республіці Крим та районах проведення антитерористичної операції, учасниками було запропоновано проект рекомендацій слухань, який планується ухвалити наступного тижня:

- Верховній Раді забезпечити ухвалення законодавчих змін та проведення у квітні 2015 року парламентських слухань на тему «Про державну політику щодо соціального захисту та забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»;

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

- Уряду щодо розроблення низки законопроектів та внесення змін у ряд постанов КМУ;
- Служба безпеки України щодо внесення змін до наказів СБУ.

Відеозапис засідання можна подивитися за наступним посиланням:

<http://www.ukrlife.tv/news/priama-transliatsiia-komitetskih-sluhan-shchodo-problem-vnutrishnoperemishchenih-osib>

Моніторинг та аналітична діяльність

Здійснено перевірку дотримання прав дітей, вимушено переміщених із зони проведення АТО

5-9 лютого 2015 року – відбувся [моніторинговий візит](#) до дитячих закладів Одеської області, в яких знаходяться діти, евакуйовані з Луганської та Донецької областей. Спільно з представниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Центру громадянських свобод відвідані оздоровчі заклади санаторного типу «Куяльник» ім. Пирогова (м. Одеса), «Плай», «Сперанца» (сmt. Сергіївка, Білгород-Дністровський р-н), Білгород-Дністровський дитячий спеціалізований санаторій «Люстдорф», дитячий будинок для дітей дошкільного та шкільного віку (м. Білгород-Дністровський), Кароліно-Бугазьку загальноосвітню санаторну школу-інтернат I-II ступенів (с. Кароліно-Бугаз, Овідіопольський р-н), в яких проживають сім'ї з дітьми, переважно діти та особи з інвалідністю.

Метою візиту була оцінка ситуації в сфері дотримання прав дітей, збір фактів щодо злочинів, вчинених проти дітей, які перебували в зоні АТО та переміщені в безпечні регіони (залучення до військових дій, знуцання, примушування до роботи тощо). За результатами візиту [складено письмовий звіт](#) з фотоматеріалами, який дозволив чітко сформулювати проблеми і визначити точки докладання необхідних зусиль для зміни ситуації з порушенням прав людини на краще. Також будуть направлені відповідні рекомендації та пропозиції до Міністерства соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства освіти і науки та Одеської обласної державної адміністрації.

Візит відбувся в рамках проекту «Права людини в дії» [Агентства США з міжнародного розвитку \(USAID\)](#).

Діяльність Коаліції громадських організацій та ініціатив з документування порушення прав людини на Сході України «Справедливість заради миру на Донбасі»

УГСПЛ є членом Коаліції громадських організацій та ініціатив з документування порушення прав людини на Сході України «Справедливість заради миру на Донбасі».

Метою діяльності Коаліції є консолідація зусиль зацікавлених громадських організацій та ініціатив, спрямованих на фіксацію та систематизацію фактів порушень прав людини під час збройного конфлікту на сході України, що розпочався у 2014 році. Коаліція зосереджується на зборі інформації про найбільш тяжкі порушення прав людини та порушення, що мають масовий характер.

До Коаліції також входять: Громадський комітет захисту конституційних прав та свобод громадян (м. Луганськ), Громадський рух «Очищення», Донбас SOS, Еколого-культурний центр «Бахмат», Луганська правозахисна група, Луганський обласний правозахисний центр «Альтернатива», Правозахисний центр «Поступ» / Восток SOS, Старобільська громадська

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

організація «Воля», Східноукраїнський центр громадських ініціатив, Харківська правозахисна група, Центр Громадянських Свобод/ ЄвроМайдан SOS, Центр «Соціальна дія».

13 лютого 2015 року відбувся круглий стіл/інформаційна сесія для дипломатичного корпусу «Права людини на Сході України: заручники, катування та позасудові страти», під час якого презентували Коаліцію, а також рекомендації міжнародним міжурядовим організаціям та державним органам (а саме, Верховній Раді України, Службі безпеки України, Генеральній прокуратурі України, Міністерству юстиції та Міністерству закордонних справ, Кабінету Міністрів України, Міністерству охорони здоров'я, Міністерству соціальної політики, Міністерству внутрішніх справ та Міністерству оборони України).

Наприкінці лютого відбудеться оголошення набору волонтерів для збору та розслідування фактів воєнних злочинів, вчинених в ході збройного конфлікту на Донбасі.

Дослідницькі проекти УГСПЛ

Триває дослідження з питань дотримання прав пацієнтів у психіатричних закладах України: проводяться робочі зустрічі експертів, ініційовано громадські експертизи діяльності Міністерства соціальної політики та Міністерства охорони здоров'я України стосовно дотримання прав пацієнтів психіатричних закладів.

9 лютого 2015 року УГСПЛ опублікувала [нове аналітичне дослідження](#), присвячене праву на свободу та особисту недоторканість в Україні.

24 лютого 2015 УГСПЛ розпочала серію експертних обговорень в рамках **дослідницького проекту «Війна і права людини»**.

Перше обговорення присвячене темі *«Збройний конфлікт на Донбасі з позицій міжнародного гуманітарного права»*. Під час заходу, участь у якому взяли науковці, експерти, представники неурядових організацій, представники органів влади, були розглянуті наступні питання:

- Кваліфікація ситуації на Сході України з точки зору міжнародного гуманітарного права.
- Юрисдикція органів міжнародної кримінальної юстиції щодо оцінки участі у конфлікті Російської Федерації як держави-окупанта.
- Потенційні міжнародні злочини, скоєні на території України.
- Приєднання до Римського статуту Міжнародного кримінального суду: наслідки та перспективи.
- Мобілізація військовозобов'язаних, формування добровольчих батальйонів, встановлення механізмів відповідальності.

Наступні обговорення відбудуться у Креативному просторі «Часопис» (вул. Л. Толстого 3, м. Київ), початок о 10.00:

- **3 березня 2015 року** – *«Захист прав людини під час військових конфліктів в рамках сучасного міжнародного права»*;

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

- **10 березня 2015 року** – «Дії держави із забезпечення прав людини в умовах збройного конфлікту».

З питань участі можна звернутися до керівника аналітичного напрямку УГСПЛ Олега Мартиненко 066 346 94 89, 067 397 30 07, olegmartynenko1965@gmail.com.

Стратегічний судовий захист

Справа проти Національного Банку України

Продовжується робота по справі за ініційованим правозахисниками позовом до Національного банку України про визнання недійсною постанови Правління НБУ від 3 листопада 2014 року № 699 «Про застосування окремих норм валютного законодавства під час режиму тимчасової окупації на території вільної економічної зони «Крим». Було подано апеляцію на рішення Окружного адміністративного суду міста Києва, який своїм рішенням відмовив в задоволенні позову.

Судовий захист кримських татар

УГСПЛ активно працює у напрямку захисту прав **кримських татар**.

Так, в лютому було розпочато роботу над стратегічною справою в інтересах кримських татар, яким заборонили в'їзд до Криму. Неможливість повернутися до дому до рідних та близьких без жодних законних обґрунтувань відчули на собі представники Меджлісу кримськотатарського народу Ісмет Юксель та Рефат Чубаров. І це не єдині випадки протиправної заборони Росією в'їзду кримським татарам на півострів. Постраждалим залишається лише судитися з РФ та намагатися привернути увагу світової спільноти до цієї проблеми.

Продовжується надання юридичної підтримки кримськотатарській благодійній організації «Фонд «Крим», яка зіткнулась з переслідуваннями з боку кримсько-російської влади. [Платформа стратегічного судового захисту](#) підтримує справу щодо спроби органів влади РФ незаконно відібрати будівлю, що знаходиться на території Криму та належить Фонду на праві власності. Крім порушення права власності по відношенню до даної організації, також має місце порушення права на свободу слова та дискримінація за ознакою національності.

Справа щодо пенсіонерів, яких державний банк обікрав на понад два мільйони гривень

Більше 50 пенсіонерів стали [жертвами шахрайства працівників львівського відділення «Ощадбанку»](#). Понад десять років люди вважали, що кладуть гроші на банківський депозит, а фактично клали їх в кишені аферистів. Банк виступає цивільним відповідачем у кримінальній справі, і за словами представників «готовий нести відповідальність». Але натомість банк подав позов проти своїх ошуканих клієнтів про визнання договорів банківського вкладу недійсним. На думку юристів це може призвести до того, що люди не отримують взагалі ніяких грошей, або ця сума буде копіяною порівняно з тими грошами,

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

що вони віддали до банку. Юристи Фонду стратегічних справ УГСПЛ переконані, що таким чином банк просто намагається уникнути відповідальності.

Нагадуємо, що продовжується робота в рамках [проєкту зі звільнення полонених «Prisoners of War Ua Project»](#). Юристи та волонтери безперервно комунікують із Європейським судом з прав людини.

Нагадаємо, що з кінця серпня минулого року було подано понад 100 індивідуальних позовів до Євросуду стосовно полонених і зниклих без вісті бійців на Донбасі. Крім цього, до міжнародного суду надіслано два колективних позови в інтересах полонених бійців батальйону «Донбас» проти Російської Федерації. Понад вісімдесят звільнених солдат – підопічні цієї групи волонтерів.

За лютий 2015 року було направлено ще декілька десятків клопотань про застосування Правил 39 Регламенту ЄСПЛ та повних текстів скарг.

Справа щодо підпалу кінотеатру «Жовтень» як злочину на ґрунті ненависті

23 лютого 2015 року – відбулася прес-конференція на тему «Підпал кінотеатру «Жовтень»: правоохоронні новели» за підтримки проєкту «Права людини в дії» [Агентства США з міжнародного розвитку \(USAID\)](#). Учасники прес-конференції доповіли як просувається розслідування справи, чому міліція і прокуратура воліє не помічати злочини на ґрунті ненависті, а також ризики та небезпеки, які чекають на звичайних українців через відсутність розслідування мотивів злочинів.

Правозахисники стверджують: [по розслідуванню підпалу кінотеатру «Жовтень»](#) виникає багато запитань. Зокрема, чому правоохоронці не бажають визнати очевидне – злочин був скоєний на ґрунті ненависті. І, можливо, за підпалом стоять не лише затримані особи, а й конкретна організація, яка цьому не зупиниться.

Наразі кримінальна справа розглядається Голосіївським районним судом м. Києва, і останнє засідання відбулося 24 лютого (суддя Дідик М.В., справа №752/1463/15-к, провадження №1-кп/752/255/15). В справу вступили представники Української Гельсінської спілки з прав людини з наміром переконати прокуратуру в необхідності розпочати розслідування підпалу «Жовтня» як злочину на ґрунті ненависті.

Перше рішення Великої палати Європейського суду з прав людини щодо України

Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) [двічі визнав порушення права на справедливий суд в справі пенсіонерки Марії Бочан](#). Зокрема через довільне тлумачення його рішень Верховним судом України. За це держава виплатить пані Бочан компенсацію в розмірі 10 тисяч євро. Правозахисники зазначають: [«Бочан проти України \(№2\)»](#) – перше рішення Великої палати ЄСПЛ щодо України. Це відкритий натяк вітчизняним суддям та владі: «Рішення Європейського Суду потрібно виконувати».

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Партнерська зустріч з представниками проектів та програм Агентства США з міжнародного розвитку (USAID)

26 лютого 2015 року – Спілкою була ініційована партнерська зустріч з представниками проектів та програм USAID, що імплементуються в Україні, а саме:

- Програма USAID «RADA: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво»
- Програма USAID «Зміцнення політичного процесу в Україні»
- Програма USAID RESPECT: «Зменшення стигми та дискримінації, пов'язаної з ВІЛ, до представників груп найвищого ризику в медичних закладах України»
- Проект USAID «Протидія торгівлі людьми»
- Програма USAID «Сприяння забезпеченню прав робітників та профспілок (Глобальна програма праці)»
- Програма USAID «Агроінвест»

Метою зустрічі стало обговорення співробітництва, виявлення взаємодоповнюваності, синергії та напрямків співпраці. Було досягнуто домовленість щодо спільних дій в таких сферах як: (1) моніторинг дотримання прав людини, їх відстоювання та захист; (2) ведення стратегічних судових справ; (3) просвіта громадян у питаннях прав людини, а також надання їм додаткових можливостей та інструментів для захисту власних прав.

Так, зокрема, співпраця з програмою «RADA» надасть можливість інтегрувати компонент, що базується на правах людини, до процесу законопроекування, а також заохотити громадянське суспільство до участі у розробці законопроектів та моніторингу виконання законів. УГСПЛ зможе розширити можливості участі у стратегічних судових процесах та підвищити свою спроможність у тих сферах, де організація не має достатнього досвіду шляхом співпраці з: Програмою «Сприяння забезпеченню прав робітників та профспілок» (у контексті захисту прав працівників); проектом RESPECT (як частина роботи УГСПЛ зі стратегічних судових справ в контексті анти-дискримінаційних судових процесів); а також Програмою протидії торгівлі людьми.

Важливі матеріали

- В рамках Платформи стратегічного судового захисту було перекладено більше 10 рішень Європейського суду з прав людини. Тексти рішень доступні на російській мові на сайті <http://precedent.in.ua/>.
- УГСПЛ було здійснено переклад Практичного керівництва з критеріїв прийнятності (2014 р.) та [опубліковано](#) російською мовою за домовленістю з Радою Європи та Європейським судом з прав людини на сайті Платформи стратегічного судового захисту.

В даному керівництві розкрито основні критерії прийнятності, дотримання яких є одним із шляхів до успіху, оскільки більшість заяв відхиляється у зв'язку з їх неприйнятністю. Наприклад, у 2013 році це становило 92%.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Безкоштовна правова допомога

[Мережа громадських приймалень УГСПЛ](#) продовжує надання безоплатної правової допомоги та проведення інформаційно-просвітніх заходів в галузі прав людини.

3 лютого 2015 року юристи Української Гельсінської спілки з прав людини **надають безоплатні юридичні консультації переселенцям з окупованого Криму та зони АТО**. Прийом відбувається в офісі Уповноваженого Верховної ради з прав людини (вул. Інститутська, 21/8, станція метро Хрещатик, вихід в сторону вул. Інститутської) в понеділок та середу з 14 до 19 години.

Проект реалізується завдяки Ресурсному центру допомоги вимушеним переселенцям, офісу Уповноваженого Верховної Ради з прав людини та [Шведському агентству з міжнародного розвитку \(SIDA\)](#).

Телефони гарячої лінії Ресурсного центру:

- 044-364-3734 (Київ, городской)
- 095-377-7014 (МТС)
- 068-985-1800 (Kyivstar)
- 093-164-7885 (Life)

Навчання в сфері захисту та просування прав людини

Неформальна освіта і навчання для різних цільових аудиторій

- **16-20 лютого 2015 року** було організовано другу сесію тренінгу для тренерів в рамках **освітнього курсу «Освітні дії на захист прав людини»** для випускників освітніх програм УГСПЛ. Курс включає в себе очні сесії та дистанційне навчання для групи відібраних учасників з числа тренерів та координаторів освітніх заходів з прав людини (журналісти, юристи, правозахисники).

Під час 5-тиденної робочої сесії розглядалися такі питання як: (а) Основні принципи та підходи до побудови освітніх програм з прав людини; (б) Хто навчає правам людини? Особливості роботи тренера. Вимоги до тренера. Професійні якості тренера; (в) Комунікативна культура тренера. Секрети тренерської майстерності. Технології обговорення та постановки запитань; (с) Успішна комунікація. Техніки активного слухання та позитивного зворотного зв'язку з учасниками; (д) Як підводити підсумки освітнього заходу та оцінити його ефективність; (е) Практичні аспекти організації та проведення освітнього заходу тощо.

За результатами навчання з учасників буде сформовано пул експертів та тренерів для системних освітніх програм Спілки.

Захід відбувся на базі Освітнього дому прав людини Чернігів за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

- У рамках проекту «Громадські ініціативи на підтримку Криму та Донбасу», який реалізується Освітнім домом прав людини - Чернігів завершується відбір проектів, які будуть реалізовані у

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

рамках громадських та правозахисних ініціатив. Активісти громадських організацій та неформальних груп після проходження навчання отримали час на оформлення власних ідей. Планується, що проекти будуть реалізовані в усіх регіонах України. Їх тематика різноманітна: арт-проект для інформування ВПО щодо їхнього статусу та прав, допомога ромам, протидія пропаганді, паспортизація засуджених, створення самими переселенцями адаптаційного центру та навіть моніторинг діяльності місцевої влади щодо роботи систем водопостачання.

- Відбувається підготовча робота з організації 7 громадських центрів юридичної та інформаційної допомоги у Чернігові, Тернополі, Тростянці, Дзержинську, Нікополі, Хмельнику та Ужгороді. Керівництво організацій, які стануть основою роботи центрів, пройшли навчання на базі Освітнього дому з прав людини - Чернігів та обрали собі певну спеціалізацію. Так, у Нікополі організація планує сконцентрувати свої зусилля у протидії домашньому насильству, у Дзержинську вирішенню проблем ромської громади, на Закарпатті – розв'язати проблеми та захисту прав воїнів АТО тощо. Даний проект реалізується УГСПЛ за підтримки Національним фондом на підтримку демократії (NED).

Заплановані заходи

З 23 лютого по 1 квітня 2015 року УГСПЛ бере активну участь у **всеукраїнській акції, яку присвячено роковинам окупації Криму Росією «Крим – це Україна. Як не крути»**. Найголовніша мета, привернути увагу щодо зникнення з інформаційного поля питання Криму, довести, що проблеми переселенців є актуальними і їх треба вирішувати. В рамках акції представники організації візьмуть участь в наступних заходах:

- **25 лютого** – «Політичні переслідування в Криму. Як захистити кримських активістів?»
- *(дата уточнюється)* – «Кордон з Кримом: як забезпечити свободу пересувань?»
- *(дата уточнюється)* – «Ваша стратегія повернення Криму. Конкурс для українців»
- *(дата уточнюється)* «Дискримінація за пропискою. Як українцям з Криму вирішити проблеми з банками?»

Ці заходи проводитимуться в Українському антикризовому медіа-центрі та будуть додатково анонсуватися. Інші заходи в рамках акції, наведено нижче:

23.02 11.00	Фотовиставка «Росія – агресор» під Посольством РФ в Києві
23.02	Звернення Президента України до Українського народу у зв'язку з роковинами трагічних подій у Криму
23.02	Твіттер-шторм «Крим – це Україна»
24.02	Презентація кампанії и логотипу «Крим – це Україна в Українському

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

11.30	антикризовому медіа-центрі
26.02 17.15-21.30	Телемарафон «Крим – це Україна» на 5 телеканалі и ТРК «Чорноморська»
26.02	Конференція «26 лютого. Крим – це Україна!», присвячена роковинам окупації Криму Російською Федерацією та, зокрема, мітингу кримськотатарського народу 26 лютого 2014 року на захист територіальної цілісності української держави
28.02	Масова акція на Майдані Незалежності
23.02-16.03	Створення та розміщення у ЗМІ трьох відео-роликів, присвячених окупації Криму
23.02-16.03	Усні історії свідків окупації на Громадському Радіо
с 5.03	Фотовиставка у Верховній Раді України та розміщення банеру в сесійній залі
05.03	Круглий стіл по річниці окупації Криму в Кабінеті міністрів України
15.03	Зустріч одного з лідерів кримськотатарського народу Мустафи Джемільєва зі студентами Київського національного університету ім. Т. Шевченка
	Звернення представників громадських організацій та ініціатив до Президента України
25.02 – 28.03	Конкурс ідей з мирного повернення Криму
16-17.03	Заходи, присвячені звіту РФ в Комітеті з прав людини в Женеві 16-17 березня 2015
23.02-01.04	Серія тематичних публікацій в західній пресі
23.02-30.03	Кампанія з активізації процесу створення Державної служби з питань Криму
26.03	Міжнародна правозахисна конференція (17.03-22.03.2015), сесія присвячена питанню окупації Криму
10.04	Громадські слухання в Верховній Раді України з річниці окупації Криму

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Головні події в сфері прав людини

Дотримання прав внутрішньо переміщених осіб – один із пріоритетних напрямів діяльності Секретаріату Уповноваженого з прав людини

З метою моніторингу дотримання прав внутрішньо переміщених осіб у Секретаріаті Уповноваженого [введено посаду](#) Представника Уповноваженого з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб і створено відповідний структурний підрозділ.

Рішення про введення такої посади було прийнято на виконання рекомендацій низки міжнародних організацій, серед яких Рада Європи, ОБСЄ. Питання необхідності створення окремого підрозділу, який займатиметься моніторингом дотримання прав внутрішньо переміщених осіб, неодноразово порушувалися під час засідання представників Ресурсного центру для допомоги вимушеним переселенцям.

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про забезпечення права на справедливий суд»

[Законом](#) закладено правові засади для проведення судової реформи, яка має забезпечити ефективний захист прав і свобод громадян, інтересів юридичних осіб в судовому порядку, практичну реалізацію права на справедливий суд.

Розробка національної стратегії у сфері прав людини

3 листопада 2014 року в УГСПЛ триває робота над розробленням проекту Національної стратегії у сфері прав людини. Розроблення документу ініційовано інститутами громадянського суспільства, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Президентом України (наказ №811/2014 від 15 жовтня 2014 року).

В рамках робочої групи Міністерства юстиції України розроблено перший проект Стратегії, текст якого розміщено на сайті, створеному Спілкою з метою врахування пропозицій усіх зацікавлених осіб. Враховуючи зауваження і пропозиції громадськості, наразі експертами УГСПЛ доопрацьовано розділи «Право на справедливий суд», «Подолання дискримінації», «Забезпечення права на охорону здоров'я». Робота триває. Одночасно готується План дій на реалізацію Національної стратегії.

Запрошуємо усіх бажаючих долучитись до розроблення проекту Національної стратегії у сфері прав людини та Плану дій на сайті http://hro.org.ua/project_15_12_14/index.php.

Звернення УГСПЛ до Уповноваженого з прав людини в Російській Федерації щодо звільнення Надії Савченко

Звернення розміщено на сайті Спілки <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1424940343> (російською мовою).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Цій дайджест було розроблено завдяки щедрій підтримці американського народу, наданої через [Агентство США з міжнародного розвитку \(USAID\)](#). Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Американський народ, через USAID, надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 50 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. Починаючи з 1992 р., Агентство США з міжнародного розвитку надало Україні технічну та гуманітарну допомогу на суму 1,8 мільярда доларів. Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>

Редактор дайджесту: Марина Говорухіна, PR-менеджер УГСПЛ

Програма «Права людини в дії», контактна інформація:

Аркадій Бущенко, керівник проекту (arkadiy.bushchenko@gmail.com)

Ольга Чуєва, заступник керівника проекту (olga.chueva@gmail.com)

Українська Гельсінська спілка з прав людини

вул. Фролівська 3/34, Київ, Україна

Тел.: 044-417-41-18, веб-сайт: <http://helsinki.org.ua/>